

वेळ - 2 तास 30 मिनिटे

A41810OFC- III

गुण -75

सूचना -

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1. अ. खालील संकल्पना स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच)

(15)

1. अल्पसंख्यांक
2. घटनात्मक आणि कायदेशीर हक्क
3. आपत्ती
4. अवर्षण
5. अंधश्रद्धा
6. तंत्रज्ञान
7. स्वजागरूकता
8. संघ बांधणी

किंवा

ब.) पायाभूत अभ्यासक्रम सत्र तीन साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर व्यापक टिपा लिहा

(15)

प्रश्न 2 अ) भारतामधील अनुसूचित जमातीच्या स्थितीचे परीक्षण करा आणि अनुसूचितजाती (जमाती(अत्याचारप्रतिबंध) कायदा 1989 यावर चर्चा करा. (15)

किंवा

ब) आरोग्य, शैक्षणिक आणि रोजगार स्थितीच्या संदर्भात भारतातील महीलांची परीस्थिती यावर चर्चा करा.

प्रश्न 3. अ.) आपत्तीबाबत मानवी अधिकाराशी संबंधित काही समस्या यावर चर्चा करा.

(15)

किंवा

ब.) अवर्षणाचे परीणाम स्पष्ट करा आणि ते टाळण्यासाठीचे उपाय सुचवा.

प्रश्न 4. अ.) विज्ञानाच्या वृद्धीतील कोणत्याही चार शास्त्रज्ञांचे योगदान सांगा. (15)

किंवा

ब.) विज्ञान आणि वैज्ञानिकता यावर टीप लिहा.

प्रश्न 5. अ.) प्रभावी श्रवणक्रिया विकसित करण्याचे महत्त्व यावर भाष्य करा.

(15)

किंवा

ब.) प्रभावी नेतृत्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

XXXXXXXXXXXXXXXX

Duration : (2:30 hours)

A41810OFC- III

Total Marks: 75

**N.B. 1) All Question are Compulsory
2) Figures to the right indicate full marks**

Q.1. A. Explain the following concept : (Any Five) (15)

1. Minorities	5. Constitutional and legal rights
2. Disaster	6. Drought
3. Blind belief	7. Technology
4. Self awareness	8. Team Building

OR

Q.1.B Write a comprehensive note on the Foundation Course (Semester III) project submitted by you. (15)

Q.2.A. Evaluate the position of ST in India and discuss the SC/ST (Prevention of Atrocities) Act,1989. (15)

OR

B. Discuss the condition of Indian women with regard to the health, educational and employment status. (15)

Q.3. A.Discuss some human rights issues in addressing disasters. (15)

OR

B.Explain the effects of droughts and suggest the measures to prevent it. (15)

Q.4. A. State the contribution of any four scientists towards the growth of science.

OR

B. Write a note on Science and Scientific Temper. (15)

Q.5. A. Comment on the significance of developing effective listening skills. (15)

OR

B.Explain the characteristics of effective leadership (15)

XXXXXXXXXXXXXX